

Grip krijgen op het lastige gedrag van kinderen in de bso



Met de inzet van jouw communicatie

Taal is als de lucht die we inademen: het is overal, de hele dag door. Pedagogisch professionals zetten taal in om kinderen onder andere sociaal gedrag te laten oefenen en om ze hun behoeften te laten uiten. Sommige kinderen vragen dat wij ons nog meer bewust zijn van de inzet van onze communicatie. Waar help je kinderen met knap lastig gedrag (én jezelf) mee zodat de begeleiding op de groep soepeler verloopt?

Tijdens het opvoeden komen we allemaal weleens lastig gedrag tegen bij kinderen. Welkom bij de club! Kinderen die als lastig in de omgang worden ervaren, beleven prikkels vanuit de omgeving of vanuit zichzelf meer of minder intens. Ze hebben behoefte aan extra ondersteuning van pedagogisch professionals.

Door meer inzicht te krijgen in hoe het brein werkt (of het nu gaat om bijvoorbeeld ADHD, autisme, ODD, DCD, TOS of hoogsensitiviteit), leer je kinderen beter begrijpen. Dit inzicht leidt

tot strategieën waarmee je het gedrag kunt sturen en waardoor je meer grip krijgt op gedrag van kinderen. Hieronder volgt een aantal tips voor de communicatie met kinderen met knap lastig gedrag.

1 Ga voor afstemming in plaats van ontstemming

Maak eerst écht contact voordat je oplossingen gaat aandragen. Misschien is dit een open deur, maar dit is een lastig stuk in het

“Zodra er meer verbinding is, neemt weerstand automatisch af”

omgaan met lastig gedrag bij kinderen. We zijn snel geneigd direct de oplossing aan te reiken. Zet je roze bril op en kijk naar wat het kind nodig heeft. Neem een korte pauze voordat je handelt. Ga echt op zoek naar de reden achter het gedrag. Zodra er meer verbinding is, neemt weerstand automatisch af. Stel jezelf daarbij de vraag: Waarom is dit gedrag er juist nú? Ga op zoek naar momenten waarop het wél goed gaat. In dat soort momenten ligt vaak de sleutel tot verbetering.

2 Wees voorzichtig met het benoemen van emoties

Kinderen die met hun gedrag vaker negatieve reacties uitlokken, zijn gevoelig voor oordelen. In de praktijk merk ik dat pedagogisch professionals worden getraind in het benoemen van emoties van kinderen. Een goede zaak, maar kinderen met bijvoorbeeld autisme vinden het lastig om emoties te herkennen. Het is dan belangrijk om objectief gedrag te benoemen en je communicatie meer te richten op concreet waarneembaar gedrag.

3 Gebruik non-verbale oplossingen

De meeste oplossingen zijn verbale oplossingen. Logisch ook want ons brein kan goed plannen en oplossingen bedenken. Het kinderbrein is nog niet zo verbaal toegerust. In een ontspannen situatie heeft het kinderbrein meer moeite met emotieregulatie (dat moeten kinderen immers van ons leren) laat staan in een situatie waarbij sprake is van weerstand. Emoties worden lijfelijk ervaren, dus deze lijfelijk reguleren is een hele directe en voor kinderen gemakkelijke manier om emoties te leren reguleren.

Bij een kind met externaliserend gedrag (bijv. slaan/schoppen) helpt het om bijvoorbeeld spelletjes te doen die vragen om kracht en uithoudingsvermogen, zoals stampen met je voeten of heel hard duwen tegen een muur.

Bij een kind met internaliserend gedrag (bijv. teruggetrokken gedrag) helpt het om spelletjes te doen waarbij je het kind helpt zijn brein te kalmeren, bijvoorbeeld fysieke aanraking als het kind dit wil. Het emotionele brein kalmeert ook van ritmische bewegingen, zoals schommelen of een vriendelijke blik.

Wil jij meer leren in het omgaan met kinderen met knap lastig gedrag? De training *Knap Lastig! Kinderen met extra ondersteuningsbehoeften begeleiden in de buitenschoolse opvang* richt zich hierop. Zie: <https://jblauwhoff.nl/knap-lastig> <



Podcast *Podje Opvoeden*

voor pedagogische inspiratie en een steuntje in de rug!



De missie van pedagoog Joyce Blauwhoff is om zo veel mogelijk pedagogisch professionals te helpen bij het begeleiden van kinderen. Om nog meer mensen te bereiken, is zij in januari 2021 de podcast *Podje Opvoeden* gestart. En met succes, de podcast kwam binnen in de top 5 van opvoedpodcasts in Nederland en kent in december 2021 al meer dan 23.000 downloads.

‘Ik geef al meer dan tien jaar workshops en trainingen in de kinderopvang en was het jaar voordat de pandemie uitbrak gestart met het geven van webinars. Tijdens de lockdownperiode moest ik snel schakelen, zoals vele ondernemers met mij. Tijdens een onlinetraining vertelde een pedagogisch professional me dat ik een fijne stem had om naar te luisteren. Daar moest ik wat mee doen, zei ze. Ik moest toen om haar reactie lachen. Eind 2020 merkte ik dat ik toe was aan een nieuw project: een podcast! Een vriend kwam met de naam *Podje Opvoeden* en de podcast was geboren. Ik deel in de podcast wat ik leuk vind om te delen en nodig mensen uit die werken in en voor de kinderopvang/bsso. Ik geniet met volle teugen van de gesprekken! Ik vind het tof dat pedagogisch professionals mij via Facebook of Instagram een berichtje sturen om te laten weten wat ze hebben meegenomen in hun werk uit een aflevering. Het derde seizoen start in januari 2022. In dit seizoen komt er een aflevering over prikkelverwerking online die goed aansluit op het artikel. In de podcast deel ik ook eigen ervaringen over de opvoeding van mijn zoontje die inmiddels een wilskrachtige peuter is van bijna 2,5 jaar. Dit wordt gewaardeerd door luisteraars, want ook ik ervaar soms een worsteling in de opvoeding. Opvoeders zijn net mensen.’